

Juudaan kirje

Interlinear Aramaic – finnish. Jehuda, eli kreikaksi Juudas, meidän Herramme veli, ja hänen äidinkielenen versionsa. Teksti ei ole alunperin kuulunut heidän raamattuunsa, vaan sitä on luettu erillisenä kirjoituksena, niin kuin muutamaa muutakin kirjaa. Crawfordin jaarli Lindsay haki 1860 näitä käsikirjoituksia Mesopotamiasta, jossa niitä oli heidän perimätietonsa mukaan säilytetty yli tuhat vuotta. Elinaikanaan Lindsay ei ehtinyt näkemään näiden kirjoitusten länsimaisia käännöksiä. Teksti eroaa huomattavasti muista aramean kielisistä versioista, jotka ovat kreikasta käännettyjä. Tämä ei ole. Critical Text, 1905.

יהודא עבדא דישוע משיחא אחא דין דיעקוב לעממא

kansakunnille Jakob'n mutta veli Messias Jeshuan palvelija Jehuda

קריא דבאלהא אבא רחמימין ובישוע משיחא נטירין:

varjellut Messias Jeshuassa ja armahdetut isä Jumalan kutumat

Jehuda, Messias Jeshuan palvelija, mutta Jakobin veli, niille kutsutuille kansakunnille, jotka ovat Isän Jumalan armahtamat ja Jeshuassa, Messiaassa varjeltuja.

רחמא ושלמא וחובא נסגא לכון:

teille lisääntyvä rakkaus ja rauha ja armo .

Armo ja rauha ja rakkaus lisääntyköön teille!

חביבי כד כלה יציפותא עבד אנא למכתב לכון על

ylle teille kirjoittaa minä teen ahkeruus kaikki kun rakkaani .

חיא דילן דגוא אנקא אית לי למכתב לכון כד מפיס

taivutella kuin teille kirjoittaa minun on pakko yhteinen meidän elämä

אנא דאגונא תעבדון חלף הימנותא אידא דחדא זבן

määräaika yksi joka usko puolesta tekisitte kilvoittelun minä

אשתלמת לקדישא:

pyhille johdatettiin

Rakkaani, kun minä kaikella ahkeruudella teen teille kirjoitusta, minun on pakko kirjoittaa teille meidän yhteisestä elämästä – minä taivuttelen teitä kilvoittelemaan sen yhden uskon puolesta, joka aikanaan on pyhille johdatettu.

4 קנו גיר אנשין מעלנותא אילין דמן שוריא קדמו

ennen aluista jotka nämä päässyt sisälle ihmiset sillä varokaa .

אתכתבו בחויבא הנא אנשא רשיעא דלטיבותה דאלהן

Jumalamme siunauksensa jotka pahat ihmiset tämä syllisyys kirjoitettu

מהפכין לטנפותא ובהו דאיתוהי בלחודוהי מרא אלהא

Jumala Herra meidän yksi on joka hänessä ja kauhistukselle turmelevat

ומרן ישוע משיחא כפרין:

kieltävät Messias Jeshua herramme ja

Sillä, varokaa niitä sisään päässeitä ihmisiä, joiden tämä syllisyys on kirjoitettu jo ennen alkua; pahoja ihmisiä, jotka meidän Jumalamme siunauksen turmelevat kauhistukseksi, ja kieltävät hänet, joka on se meidän yksi, Herra Jumala, ja kieltävät meidän Herramme Jeshuan, Messiaan.

5 למעהדותכון דין צבא אנא כד ידעין אנתון כלהין

he kaikki te tiedätte kun minä tahdon mutta teidän muistuttamiseksi .

דאלהא כד חדא זבן לעמא מן מצרין פרק הי דתרתין

toinen se poisti Mitsrain'sta kansan kerta yksi kun Jumala että

לאילין דלא הימנו אובד:

tuhosi uskoneet ei jotka niille

Mutta minä tahdon muistuttaa teitä, että tehän tiedätte ne kaikki, että kun Jumala yhden kerran vapautti kansan Egyptistä, hän toisella kerta tuhosi ne, jotka eivät uskoneet.

6 ולמלאכא אילין דלא נטרו רישנותהון אלא שבקו

hylkäsivät vaan johtajuuttaan vartioineet eivät jotka nämä enkelien ja .

עומר דילהון לדינא דיומא רבא באסורא לא ידיעא

tiedetä ei kahleissa suuret päivän tuomiolle omansa joka "omer"

תחית עמטנא נטר:

vartioi pimeys alla

Ja nämä enkelit, jotka eivät valvoneet omaa johtajuuttaan, vaan hylkäsivät omat asumuksensa; joita heidän tuomionsa päivälle vartioidaan tuntemattomilla, suurilla kahleilla, pimeyden alla.

Omer on varsinaisesti ”ensihedelmien lyhde”. 3Moos.23:9-12. Omerin kanssa uhrattiin täydellinen lammas, leipää ja viiniä. Enkelit siis hylkäsivät paljon enemmän, kuin ”asumuksensa”. Kreikka käyttää sellaista sanaa, jota ei oikeastaan muualla ole. Omer, ensihedelmien ja lyhteen merkityksistä on runsaasti kirjallista materiaalia saatavilla. Tuntemattomat kahleet, on suoraan transliteroitu kreikkaan לאידיעא luettu *l’aidio(s)* ja näin saadaan ikuinen, αἰδιος. Eenokin kirjassa kahleet todellakin jäävät tuntemattomiksi.

7 איכנא דסדום ועמורא ומדינתא דחדריהין דבה

jossa heitä ympäröi kaupungit ja Amorra ja Sodom’n kuten .

בדמותא דהלין זני ואזל בתר בסרא אחרנא סימן תחית

alla laitetut toinen lihat perässä meni ja haureus nämä kaltaisuudessa

תחיתא דנורא דלעלם כד מחיבן לדינא:

tuomiolle sylliset kun iankaikkisen tulen olemus

Samoin Sodom ja Gomorra, ja niitä ympäröivät kaupungit, jotka samalla tavalla harjoittivat haureutta, je menivät toistensa lihan perässä, ovat iankaikkisen tulen olemuksen alaisia, syllisiä sillä tuomiolla.

8 בה בדמותא אף הלין דבחלמא משתרגגין לבסרא

lihalle himoitsevat unessa jotka nämä myös kaltaisuudessa siinä .

מן מטנפין למרותא דין טלמין ולתשבוחתא מגדפין:

pilkkaavat kirkkaudelle ja hylkäävät mutta herruuden saastuttavat jotka

Siinä kaltaisuudessa ovat myös nämä, jotka ovat unessa, himoitsevat lihaa, jotka saastuttavat herruuden, ja hylkäävät ja pilkkaavat kirkkautta.

”Kirkkauden henkiolentoja” ei ole kreikassakaan.

9 מיכאיל דין ריש מלאכא הו דעם אכלקרצא כד דאן

jos että kun paholainen kanssa joka hän enkeli johtaja mutta Mikaeil .

ממלל הוא מטל פגרה דמושא לא אמרח דניתא עלוהי

vastaansa tuomita sanallaan ei Moshe’n ruumiinsa tähden oli puhumassa

דינא דגודפא אלא אמר דנגעור בך מריא:

Herra sinussa nuhteleva että sanoi vaan pilkan tuomio

Mutta Mikael, enkelijohtaja, hän, joka puhui paholaisen kanssa, kun he keskustelivat Moshen ruumiista, ei sanallaan tuominnut häntä vastaan pilkan tuomiota, vaan sanoi, että ”Herra Jumala nuhtelee sinua!”

Maininnan oletetaan olevan ”Mooseksen taivaaseenastuminen”-teoksesta, joka on vain osittain säilynyt meidän ajallemme..

10 הליון דין באילין דלא ידעין מגדפין באילין דין דכינאית

luonnollisesti jotka mutta niissä pilkkaavat tunne eivät jota niissä mutta nämä .

איך חיותא חרשתא מפסין בהין מתחבלין:

heidät tuhotaan näissä haluavat tyhvät olennot kuin

Mutta nämä pilkkaavat niitä, joita he eivät tunne, vaan kuin tyhvät eläimet, jotka luonnollisesti haluavat jotain, he tuhoutuvat.

11 וי להון דבאורחה דקאין אזלו ובתר טעיותה דבלעם

Balaam'n petoksensa perässä ja menneet Kain'n tiellään jotka heille voi .

באגרא אשתרחו ובעצייותה דקורח אבדו:

menehtyivät Korah'n kapinassaan ja juhlivat palkassa

Voi heitä, jotka menivät Kainin tietä, ja Balaamin petoksen perässä, palkan kautta juhlivat, ja Korahin kapinassa menehtyivät!

12 הליון איתיהון אילין דבניחתהון כד מכתמין מתפרפעין

villiintyvät saastuneet kun juhliissaan jotka ne ovat nämä .

כד דלא דחלתא נפשהון רעין עננא דלא מטרא

sade ilman pilvet ravitsevat sielujaan kunnioitus ilman kun

דמן רוחא פהין אילנא דאופי אבהון דאיתיהון דלא

ilman ovat jotka oksastot kuihtuneet puut harhailee tuulesta joka

פארא דמיתו תנינות וסלקו מן עקריהון:

heidän juuriltaan poistaneet ja kahdesti kuolleet hedelmää

Nämä ovat niitä, jotka omissa juhlissaan saastaisina villiintyvät, kun he vailla kunnioitusta ravitsevat omia sielujaan; pilviä ilman sadetta, jotka tuulesta ajelehtivat; puita, joiden oksasto on kuihtunut, jotka ovat ilman hedelmää. Kahdesti kuolleita ja juuriltaan pois revittyjä.

13 גללא עזיזא דימא דביד רועתהון מחוין בהתתהון

heidän häpeänsä elävöittävät pauhinan kautta meren voimallisen aallot .

כוכבא מטעינא להלין דעמטנא דחשוכא לעלם להון

heille ikuisuudelle synkeyden pimeys joille näille harhailevat tähdet

נטיר:

varjeltu

Voimallisia meren aaltoja, jotka pauhinallaan elävöittävät heidän häpeänsä; vaeltavia tähtiä, sellaisia, joille synkeyden pimeys on varjeltu iankaikkisuudeksi.

14 אתנבי דין אף להלין הו דאיתוהי דשבעא מן אדם

Adamista seitsemäs on joka hän näille myös mutta profetoi .

חנוך כד אמר דהא מריא אתא ברבותא דקדישא:

pyhien suuruudessa tulee Herra katso että sanoi kun Chanok

Mutta myös näille profetoi Eenok, hän, joka oli Adamista seitsemäs, kun hän sanoi, että "katso, Herra Jumala tulee, pyhien suuruudessa;"

15 דנעבד דינא על כל ולמכסו לכל נפשתא מטל כלהון

heidän kaikkien tähden sielut kaikille nuhtelemaan ja kaikki ylle tuomio tekevä .

עבדא אילין דארשעו ומטל כלהין מלא קשיתא אילין

nämä ankarat sanat ne kaikki tähden ja paha tekivät jotka nämä teot

דמללו חטיא רשיעא:

pahantekijät syntiset puhuttu joka

"Tekemään tuomion kaikkien ylle, ja nuhtelemaan kaikkia niitä sieluja, niiden kaikkien tekojen tähden, joita on pahoin tehty, ja niiden kaikkien kovien sanojen tähden, joita nämä syntiset pahantekijät ovat puhuneet."

Lainaus on aidosta ja alkuperäisestä Eenokin kirjasta. Qumranin teksteissä tätä kirjan alkua ei ollut, ainoastaan osia myöhemmistä luvuista. Toistaiseksi länsimaailman on käytettävä Eenokin kirjasta etiopialaisen raamatun versiota ja siitä tehtyjä käännöksiä.

16 הלין אנון דמרטנין ועדלין בכל צבון כד איך רגיגתא

himot kuin kun asiat kaikessa valittavat ja nurisevat ovat nämä .

דילהון מהלכין ופומהון ממלל גניחתא ומשבחין

ylistävät ja vilppiä puhuu heidän suunsa ja vaeltavat heidän

לפרצופא מטל יותרנא:

hyöty tähden henkilöä

Nämä ovat nurisijoita ja valittajia joka asiassa, kun heidän vaelluksensa on omien himojensa mukaista, ja heidän suunsa puhuu vilppiä, ja he ylistävät toisia hyödyn tähden.

17 אנתון דין חביבי אתדכרו למלא אילין דקדם אתאמר

puhuttu ennen joka nämä sanoille muistakaa rakkaani mutta te .

מן שליחוהי דמרן ישוע משיחא:

Messias Jeshua herramme apostoleistaan

Mutta te, rakkaani, muistakaa näitä sanoja, jotka ovat ennen sanottu, meidän Herramme Jeshuan, Messiaan, lähettämien ihmisten kautta.

18 דאמרין הוון לכוון דבחרתא דזבנא נהוון אילין דמבזחין

halveksijat nämä tuleva ajan lopussa että teille olivat sanoivat jotka .

דאיך רגיגתא דילהון אזלין בתר רושעא:

pahuus perässä menevät omien jotka himojen kautta jotka

Jotka sanoivat teille, että ajan lopussa on tuleva näitä halveksijoita, jotka omien himojensa mukana menevät, pahuuden perässä.

19 הלין איתיהון אילין דמפרשין נפשניא דרוחא לית

ei ole henki että eläimellinen erottelevat jotka ne ovat nämä .

להון:

heille

Nämä ovat niitä, jotka hajottavat, sielullisia, sillä heillä ei ole henkeä.

1Kor.15:44, 46 "sielullinen ruumis". Eläimen kaltainen, luonnollinen ruumis.

20 אנתון דין חביבי בהימנותא דילכון קדישתא אתבנו

rakentukaa pyhyys teidän uskollisuudessa rakkaani mutta te .

מן דריש ברוחא קדישא כד מצלין:

rukoillette kun pyhyys hengessä päästä/ylhäältä

Mutta te, rakkaani, rakentukaa siinä pyhyiden uskollisuudessa, ylhäältä, pyhän hengen kautta, kun rukoillette.

Arameassa uudestisyntymät ja muut asiat tulevat "ylhäältä", "päästä", joka on Messias.

21 נפשן דין בחובא דאלהא נטר כד מסכינן לחננה דמרן

herramme armoaan odotamme kun varjeele Jumalan rakkaudessa mutta sielunne .

ישוע משיחא לחיא דילן דלעלם:

ikuisen meidän elämälle Messias Jeshua

Mutta varjelkaa teidän sielunne Jumalan rakkaudessa, kun me odotamme hänen, meidän Herramme Jeshuan, Messiaan, ansaitsematonta armoa, meidän iankaikkiseksi elämäksi.

Lisäsin ansaitsemattoman, koska arameassa on useita eri sanoja, jotka voidaan kääntää "armoksi".

22 ולמנהון מן מן נורא חטופו:

ryöstäkää tulesta kuka heistä ja .

Ja ottakaa heitä pois tulesta!

23 כד דין מתתוין אתרחמו עליהון בדחלתא כד סנין

inhotkaa kun kunnioituksessa ylleen armahtakaa parannukset mutta kun .

אנתון אף לכותינא דמן בסרא דמכתמא:

saastunut lihasta joka viitalle myös te

Mutta kun joku tekee parannuksen, armahtakaa häntä kunnioittaen, kun toisia inhoatte, jopa lihasta saastunutta viittaakin.

24 להו דין דמשכח דננטר לן דלא שורעתא ודלא כותמא

saastutus ilman ja kompastus ilman meille varjeltuva kykenee joka mutta hänelle .

ונקים דלא מומא:

virhe ilman seisomme ja

Mutta hänelle, joka pystyy varjelemaan meidät ilman kompastumista, ja ilman saastutusta, ja virheettöminä seisomaan,

25 בלחודוהי אלהא פרוקן ביד ישוע משיחא מרן קדם

edessä herramme Messias Jeshua kautta pelastajamme Jumala hän yksin .

תשבוחתה בחדותא לה שובחא ואוחדנא ואיקרא

kunnia ja kiitos ja ylistys hänelle ilossa kirkkautensa

ורבותא אף השא ובכלהון עלמא אמין:

amen ikuisuuksille niissä kaikissa ja nyt myös suuruus ja

Hän yksin on Jumala, meidän pelastajamme, Herramme Jeshuan, Messiaan kautta! Hänen kirkkautensa edessä, ilossa, Hänelle ylistys ja kiitos ja kunnia ja suuruus, myös nyt, ja kaikissa iankaikkisuuksissa! Amen.